

Llibertat

portaveu del centre republicà federal

MATARÓ, 27 de setembre de 1930 ♦ REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Rambla Castelar, 40 ♦ Any 1 ♦ Núm. 4 ♦ PREU 20 CÈNTIMS

el dret que ens és negat

Amb el títol d'«Eleccions» publicava en aquestes mateixes planes, la setmana passada, A. Martínez i Jorquera, un escaient article, que ens mereix la nostra més entusiasta aprovació.

No volem ara comentar tots els punts d'aquest article, perquè llur tema ha estat prou desenroscat per plomes més autoritzades que la nostra, modestíssima. Sí, però, que no volem deixar passar per alt un punt—encertadíssim al nostre entendre—del mateix: i és el que fa referència a l'edat que senyala la llei per a que un home pugui anar a votar. L'articulista protesta de què els joves no puguem votar fins als vint-i-cinc anys.

Diu: «hem de reputar aquesta llei d'una mira anacrònica». Evidentment, no pot ésser-ho més. La joventut d'avui, nosaltres, tenim tant dret com un altre a fer ús del vot. Nosaltres creiem estar tan preparats com qualsevol persona «major d'edat», per a votar. Reconeixem que entre el jovent d'ara hi ha individus incapacitats per a fer ús digne d'aquest dret; però, ¿és que els altres, els que ens interessem pels afers ciutadans, hem de estar per això condemnats a la inactivitat electoral? Nosaltres diem: ¿és que tots els que voten, els que poden votar, el tenen format el concepte de dignitat cívica? No, innegablement. El fet de tenir vint-i-cinc anys no canvia pas la manera d'ésser de les persones. Del sol fet de passar a «major d'edat», un individu no passa pas a posseir un esperit de ciutadania que no admet discussió, ni molt menys.

Nosaltres sostenim, com a joves, que és una aberració en els temps presents el privar-nos d'aquest dret a votar que com a ciutadans ens pertoca. Nosaltres, com a súbdits d'un Estat, hem de pagar el que ens demanen i hem de creure el que ens diuen, i per tant, volem que com a ciutadans tinguem els drets que això comporta i no que siguem tractats com a menors d'edat. Els joves hem de pagar cèdules; els joves ens hem d'amollar a totes les disposicions, bones o dolentes, de l'Estat; els joves, escrivint, parlant, o, simplement, no fent res, estem tan exposats com un de gran en anar a la presó. En canvi, «l'únic dret—com deia l'article del qual parlem—que l'Estat dóna per a intervenir en els destins de la nació», ens és negat.

Ens sembla que el balanç és, per a la joventut, força desfavorable. I no hi ha dret. Constateu que en els nombrosos actes polítics que es celebren arreu hi predomina l'element jove. Constateu també, com la majoria dels que parlen al poble diuen que estem vivint «l'hora de la joventut». Això vol dir que nosaltres, els joves, som alguna cosa i que sentim com qualsevol altra persona, o més, les

ressorgiment

La consciència nacional, amorrada a l'esclavitud i al silenci durant uns anys d'absolutisme, es deixonda avui abrandada per la glòria triomfal de la seva propera llibertat.

No som una munió d'homes de partit que ens disposem a la lluita enaridits per l'entusiasme del moment. Es la gent del camp, són els operaris dels tallers, són els obrers de les fàbriques; són les viles, són les ciutats, és el poble en pes, que reclama el reconeixement de la pròpia personalitat.

Tothom pressent que s'acosta per la Pàtria l'hora decisiva d'un esclat. No per l'implantació d'un determinat programa polític; no per una reforma d'uns articles més o menys constitucionals; no per l'aconseguit d'una petita millora democràtica, sinó per l'implantació de la soberania popular, que es disposa a tota lluita per a promoure un canvi radical.

Es l'hora dignificadora del ressorgiment col·lectiu, del qual tothom n'espera l'inevitable adveniment de la República.

batallades que ens criden a la lluita. Doncs, si som alguna cosa—que ho som, ho afirmem—que se'ns tingui com a tals. Es per això que demanem, que exigim, que els joves poguem també, com els altres ciutadans, encarrilar la marxa de l'Estat cap als camins que la nostra consciència d'homes lliures ens assenyalava.

JOAQUIM CASAS I BUSQUETS

política

L'alta funció que significa l'exercici de la política i la tristíssima interpretació que li donen els homes arrivistes per tal de mantenir-se en l'escabell del poder o de la popularitat, fa que constantment vegem dintre les marors polítiques, a dues menes de polítics.

Els uns representen la fe, l'idealitat, el neguit, que els empeny al davant de una munió d'homes més o menys coratjosos, més o menys ardits, que els porta a defensar els sentiments nacionals enfront dels relaxaments d'un règim, que usufructuant els drets de la ciutadania i les llibertats individuals, es manté de les forces tradicionals que des del passat continuen predominant sobre l'esperit estatal d'Espanya.

Els altres, representen l'oportunisme, la vanitat, l'ostentació immerescuda de cabdillatge, que rera una munió d'homes, més o menys sincers, o més o menys pidolaires, solidifiquen la seva posició social, i atorgant a canvi de sotmissió, la moixaina caciquista del favor.

Davant d'aquestes dues apreciacions que es té de la política, hom es pregunta: ¿Es que la política és una tàctica que enclou l'estudi del benestar del poble? ¿Es una tàctica variable segons la sociologia del règim, o bé és la política espècie de idea aburguesada sota de la que s'ha de sotmetre el poble? ¿Es el poble qui fa la política, qui la regenta, qui la sotmet a propi interès i a son esperit, o bé és la política qui sosten, vivifica i crea al poble?

Servem el dubte, perquè entre tanta prodigalitat verbal, entre tantes definicions dels grans homes polítics aferrats a l'opinió o a la consideració social, entre tantes conferències d'afirmació partidista, sembla que hom s'oblida de què hauria d'ésser el poble mateix qui ha de

regir els seus designis; que és ell qui ha d'elegir llurs governants; que l'esperit democràtic i lliure, i el sentit comú de tot un poble, no és matèria pròpia per mercantilitzar amb ella, ni hi ha dignitat voluntariosa i sectària que, amb raó de justícia, pugui governar un poble per sobre de les protestes dels ciutadans, encara que no altra cosa ens governa ara aquí, que aquest règim privilegiat, descendent llunyà del passat feudalista que continua manant, no per elecció ciutadana, sinó per elecció pròpia, atrevida, i potser convençuda encara dels drets divins i terrenals que assistia els afortunats «fills del Sol», que tiranitzaren l'antic Egipte...

Per això, si la política no és exercida amb dignitat, deixa d'ésser política, per convertir-se en manipulacions d'intriga. Aquesta dignitat, moltes vegades té aparència de covardia, i diem això perquè no serà covardia, sinó una acció digna i noble la de tot aquell individu que davant del crit xardorós de tot un poble, abdiqui per exemple de la posició d'un govern, sota el qual el poble gemega, desposseït de llibertat. Es dignitat, és noblesa, és grandesa d'esperit el retirar-se abans que constituir un obstacle per a el progrés del poble, i el retirar-se quan aquest poble empès per les necessitats que el persegueixen, quan sacsejat per la llei relativa del progrés humà, aixeca la protesta del seu clam en contra un règim. El retirar-se, llavors és obligació, és dignitat, no és covardia, malgrat així ho entenguin quatre nobles cavallers—molt honorables sens dubte,—descendents rovellats de l'edat mitjana; no és covardia, sinó que és amor al poble a la causa comú i a la democràcia natural que omple de vigor l'ànim d'un poble que respira a ple pulmó l'ambient de llibertat.

Prou parlamentarismes; prou definicions encaminades a la recerca de vots per l'interès personal. Volem, en política, homes de fe, ideòlegs, lluitadors que encarnin l'ànima del poble i que acabin amb tota aquella vella ficció de la política.

Es el poble qui els vol fora; és el poble qui ha de fer política; contradir l'opinió nacional és fer-se culpables de la ruïna que l'amenaça; el poble els invita a reposar per sempre, i no vol consentir més que per orgull propi d'una superbia temerària, puguin continuar exercint un poder absolut damunt del poble, amb aquell forçat amor a una pàtria lucrativa, que tant ve dessangrant i arruïnant la nostra veritable Pàtria.

JOAN BERGA.

Centre Republicà Federal

Avui, a les deu de la nit

CONFERENCIA
a càrrec de

MANUEL SERRA I MORET

el qual dissertarà sobre el tema:

LES FORCES MORALES DE LA REVOLUCIÓ

tothom ha de demanar amb la la més ferma energia, que sigui declarat il·legal i inaplicable, per improcedent i per injust, el codi penal de la dictadura.